

[Stegger Nielsen.]

vi naturligvis ogsaa har det nu, til Indførelse af frivillige Fag med et tilsvarende øget Timetal.

Angaaende Lærerkræfterne siger vi i § 17, at vi ønsker, at Lærerinder, der har bestaaet Eksamen for Forskolelærerinder, hvor Forholdene gør det ønskeligt, skal kunne faa Tilladelse til at undervise ogsaa Børn i de lavere Klasser i Hovedskolen, ikke undtagelsesvis, ikke for deres Embedstid, og saaledes at man ved Ledighed omdanner Embedet til Embede for en eksamineret, men som en Bestemmelse i al Almindelighed. En saadan Bestemmelse vil vise sig saare heldig i den danske Folkeskole mange Steder, og der ventes meget paa den.

Med Hensyn til Undervisningen i København har vi — det findes omtalt i § 20 — ønsket den Bestemmelse indført, som i Ministerens Forslag er indført for det øvrige Lands Vedkommende — og det er vi taknemmelige for —, at ved Undervisningsplanens Udarbejdelse skal der angaaende Kristendomsundervisningens Timetal og Plan indhentes en Erklæring hos en Provst eller Præst, som udnævnes af Biskoppen i København, og denne Erklæring skal vedlægges Undervisningsplanen, naar den indsendes til Stadfæstelse.

Endelig skal jeg nævne, at vi i vort Ændringsforslag har en § 38, der angaar Tilskud til de private Skoler paa Landet. Vedtagelsen af det foreliggende Forslag til Lov om Folkeskolen vil uvægerlig skabe Konsekvenser ogsaa for den frie og private Skole. Denne maa for at kunne klare sig holde sig paa Højde — baade vedrørende Bygninger, Fagkreds o. s. v. — med, hvad der efter den nye Ordning kommer ind i Folkeskolen. Det vil i høj Grad trykke denne frie Skoleform, disse frie Skolekredse, økonomisk, og de har det ikke for godt i Forvejen. Vi har altid erkendt, at der i vort Land Side om Side med Folkeskolens Undervisning skal være Adgang til en fri Undervisning for Mennesker, som maatte ønske dette for deres Børn, og det vil der efter vor Mening fremdeles være Brug for. Der vil være mange Mennesker, som vil gøre Brug af denne Skoleform, og vi maa derfor indstændigt henstille, at de økonomiske Konsekvenser af Gennemførelsen af den nye Lov om Folkeskolen ogsaa kommer til at gælde for den frie og private Skole.

Det afgørende for vort Parti har været det økonomiske Problem. Det er jo en ond økonomisk Tid, i hvilken denne Lov

bliver gennemført. Det siges, at Folkeoplysningen er noget, der maa koste Penge ogsaa i en ond økonomisk Tid. Det er ikke urigtigt, men, som jeg sagde ved første Behandling: alt har sin Pris. Tiderne er onde; jeg skal ikke overdrive det, men vi, der bor paa Landet og ved, hvilket nøjsomt Liv der føres i disse Aar, med daglige Afsavn, ja, i mange Tilfælde af de allernødvendigste Ting, for at kunne klare det, der skal klares, for at ikke Hjemmets Dør skal blive lukket, ved, hvor haardt Trykket er, og vi kender ogsaa de Kommunekasser, som er tomme af samme Grund. Og Bonden i Danmark — og det er ikke mindst for ham, denne Reform gennemføres — siger: Ja, der er saa mange Ting, jeg kunde ønske mig i mit Stuehus og i mit Udhus, men kan jeg betale det? Kommer han da til det Resultat, at han ikke kan det, siger han — og det er fornuftigt: Saa maa jeg vente. Jeg havde haabet, at man vilde have udskudt denne Reform, som i sig selv er en god Reform vedrørende mange Ting. Vi skal ogsaa paa dette Omraade holde os paa Højde med Tiden, men jeg vilde have udskudt den efter samme Princip: at den vil volde mange, mange Landkommuner store Vanskeligheder paa det nuværende Tidspunkt.

Skal man gennemføre en saadan Lov, maa Staten derfor træde til i højere Grad, end Tilfældet er ifølge Lovforslaget, ved at tage sin Del af Byrden. Der maa skaffes Sikkerhed for Halvdelen af den aarlige Udgift, der løber paa til Nybygninger o. s. v. Jeg finder ogsaa, saaledes som vi har foreslaaet det i Ændringsforslag Nr. 1, § 35, Stk. 2, at man maa kræve, at Staten til Hjælp ved Opførelse af Gymnastiksale og disses Indretning, herunder Badeindretning, til Skolekøkken- og Sløjdlokaler, til Anlæg af Idrætspladser og Skolehaver, yder et aarligt Forrentnings- og Afdrags-tilskud, svarende til Halvdelen af de aarlige Udgifter. Det vil ogsaa være nødvendigt — om dette Punkt har der ikke kunnet opnaas Enighed —, at Staten træder ind over for den Forøgelse af Lærerkorpset, som vil blive Følgen af denne Lov, med et højere Tilskud til Grundlønnen end den nuværende ene Femtedel. Derfor har vi i vort Ændringsforslag til § 37 foreslaaet, at dette Tilskud sættes op til det dobbelte, til to Femtedele, samt at Staten udreder hele Reguleringstillægget. Vi mener derved at underbygge det økonomiske Grundlag betydeligt bedre, end Lovforslaget gør det.

Dette Punkt er det andet Hovedpunkt,